

Θα "κατακτήσει" η Κίνα τη... Γροιλανδία;

13/Μαρ/2013 09:59

Του Κώστα Ράπτη

Είναι δυνατόν το εκλογικό αποτέλεσμα μιας απόμακρης ημιανεξάρτητης περιοχής με μόλις 57.000 κατοίκους να αναμένεται με αγωνία από τις Βρυξέλλες μέχρι το Πεκίνο και την Καμπέρα; Και όμως, η κλιματική μεταβολή έχει μετατρέψει την Γροιλανδία σε κρίσιμο γεωστρατηγικό "κόμβο", καθώς το λιώσιμο των αρκτικών πάγων ανοίγει νέες οδούς ναυσιπλοΐας και νέες δυνατότητες εκμετάλλευσης του φυσικού πλούτου που κρύβει το υπέδαφος και η υποθαλάσσια περιοχή του μεγαλύτερου νησιού του κόσμου.

Κατοικούμενη κυρίως από Inuit (Εσκιμώους), με παραδοσιακή ασχολία το ψάρεμα και το κυνήγι, η Γροιλανδία αποτελεί αυτοκυβερνώμενη περιοχή υπό το στέμμα της Δανίας. Μοναδικός μεγάλος οικισμός είναι η πρωτεύουσα Nuuk των 15.000 κατοίκων (και των μόλις δύο φωτεινών σηματοδοτών!), η οποία συνδέεται με το υπόλοιπο νησί μόνο από αέρος ή θαλάσσης.

Το πολιτικό προσωπικό της Γροιλανδίας αριθμεί 44 πρόσωπα: 31 μέλη του τοπικού κοινοβουλίου, 9 υπουργούς και 4 δημάρχους. Φιλοδοξία των κατοίκων είναι η πλήρης ανεξαρτητοποίηση από τη Δανία – στόχος που προϋποθέτει την απεμπλοκή από την οικονομική στήριξη της Κοπεγχάγης που ισοδυναμεί με 600 εκατ. δολάρια ετησίως (3,5 δισ. κορώνες) και αντιστοιχεί στα τρία τέταρτα του γροιλανδικού ΑΕΠ.

Το πρώτο βήμα έγινε προ τετραετίας όταν η Nuuk απέκτησε τον πλήρη έλεγχο της αξιοποίησης του φυσικού πλούτου της Γροιλανδίας, ενώ η κυβέρνηση της Δανίας αποφάσισε αντίστοιχα το πάγωμα της οικονομικής βοήθειας στα σημερινά ονομαστικά επίπεδα.

Κρίσιμες λεπτομέρειες: η Γροιλανδία δεν ανήκει στην Ε.Ε. ενώ σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησής της θα καταλάβει θέση στο Αρκτικό Συμβούλιο μαζί με δυνάμεις όπως οι ΗΠΑ και η Ρωσία. Επιπλέον, διαθέτει τα σημαντικότερα κοιτάσματα σπανίων γαιών εκτός Κίνας (σε μία αγορά κρίσιμη για τις σύγχρονες τεχνολογικές εφαρμογές, η οποία ελέγχεται κατά 90% από το Πεκίνο). Το μεγαλύτερο από αυτά τα κοιτάσματα, στη Νότια Γροιλανδία, αποτελεί αντικείμενο ερευνών της αυστραλιανής Greenland Minerals and Energy.

Ο απερχόμενος πρωθυπουργός της Γροιλανδίας και ηγέτης του αριστερού κόμματος Inuit

Ataqatigiit, Kuupik Kleist, που στα νιάτα του κυνηγούσε φάλαινες με ξύλινο καμάκι, υπήρξε ένθερμος θιασώτης προσέλκυσης ξένων επενδυτών. Οι αδειοδοτήσεις ξεπέρασαν τις 150 όταν προ δεκαετίας δεν ξεπερνούσαν τις 10.

Με αυτή την έννοια, δεν είναι παράλογο το ότι ο πρόεδρος της Νοτίου Κορέας επισκέφθηκε πέρσι τη Γροιλανδία και ο Ove Karl Berthelsen, υπεύθυνος για θέματα φυσικών πόρων της Γροιλανδίας έγινε δεκτός στο Πεκίνο από τον τότε αντιπρόεδρο της κυβέρνησης (και σήμερα πρωθυπουργό) Li Keqiang.

Ο ίδιος ο Kleist συναντήθηκε με τη Hillary Clinton ενώ παρέστη στο δείπνο για την πρώτη στα χρονικά επίσκεψη Κινέζου προέδρου στην Κοπεγχάγη. Αντίστοιχα, η Ε.Ε. υπέγραψε με την Nuuk μνημόνιο κατανόησης για την εκμετάλλευση των γροιλανδικών φυσικών πόρων, ώστε να μην μείνει εκτός κούρσας.

Ωστόσο, οι ψηφοφόροι της Γροιλανδίας αισθάνθηκαν παραγκωνισμένοι. Εξ ου και στις εκλογές της Τρίτης επιθύλαξαν στο Inuit Ataqatigiit μόλις 29,3 των ψήφων, ενώ το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα Siumut με ποσοστό 48,2% προορίζεται να ηγηθεί του νέου κυβερνητικού συνασπισμού. Άνευ απροόπτου η Aleqa Hammond του Siumut θα είναι η πρώτη γυναίκα πρωθυπουργός στην ιστορία της Γροιλανδίας.

Οι κάτοικοι της πλέον αραιοκατοικημένης περιοχής του κόσμου δυσφορούν διότι ενώ ο παραδοσιακός τρόπος ζωής τους και οι δυνατότητες επιβίωσής τους ανατρέπονται από τις επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής και τους περιορισμούς στη φαλινοθηρία και τις ποσοστώσεις αλιείας, μεγάλες ξένες εταιρείες απειλούν να τους εκτοπίσουν και δημογραφικά, εισάγοντας το κατάλληλα καταρτισμένο εργατικό δυναμικό που απαιτούν τα σχέδια εξόρυξης. Λ.χ. για το πολυσυζητημένο σχέδιο της London Mining να εξορύξει από περιοχή κοντά στη Nuuk σιδηρομετάλλευμα προοριζόμενο για την Κίνα, πρόκειται να απασχοληθούν 2.000 Κινέζοι εργάτες. Αντίστοιχα, η αμερικανική Alcoa επιδιώκει εδώ και οκτώ χρόνια να δημιουργήσει στο Maniitsoq εργοστάσιο τήξης αλουμινίου στο οποίο θα εργασθούν χιλιάδες Κινέζοι εργάτες.

Κατά την προεκλογική περίοδο η Hammond υποσχέθηκε να αναθεωρήσει τον νόμο ο οποίος διευκολύνει την εισαγωγή ξένων εργατών, αλλά και να άρει κάποιες από τις φορολογικές διευκολύνσεις που είχε παραχωρήσει η κυβέρνηση Kleist στους επενδυτές, αναβάλλοντας την είσπραξη δικαιωμάτων μέχρις ότου αρχίσουν να κερδοφορούν τα αντίστοιχα projects. Επιπλέον, η Hammond τάχθηκε υπέρ της άρσης της (κληροδοτημένης από το δανέζικο δίκαιο) απαγόρευσης της εξόρυξης ραδιενεργών υλικών – ανοίγοντας τον δρόμο στην εκμετάλλευση των σπανίων γαιών, οι οποίες είναι αναμεμιγμένες με κοιτάσματα ουρανίου.

Η προσπάθεια της Κίνας να προστατεύσει το μονοπώλιό της στις σπάνιες γαίες και να ελέγξει οικονομικά, αν όχι και δημογραφικά, ένα αυριανό μέλος του Αρκτικού Συμβουλίου έχει ακόμη πολύ δρόμο να διανύσει...

Διαβάστε το άρθρο στο [Capital.gr](https://www.capital.gr)